

Utvidgad avdragsrätt för sponsring mm (SOU 2026:5)

Inledning

Svensk Scenkonst har beretts tillfälle att yttra sig över rubricerat betänkande och får härmed anföra följande.

Svensk Scenkonst är bransch- och arbetsgivarorganisation för hela den professionella scenkonsten. Organisationen företräder cirka 260 verksamheter inom musik, dans, teater, opera och samtida cirkus. Bland medlemmarna finns landets scenkonst-institutioner samt privata scenkonstföretag och aktörer inom den fria professionella scenkonsten. Svensk Scenkonst verkar för att det ska finnas optimala förutsättningar att producera och sprida scenkonst av högsta kvalitet i hela Sverige.

Allmänna synpunkter

Svensk Scenkonst välkomnar utredningen och tillstyrker de förslag som lämnas i betänkandet. Förslagen är välmotiverade och det vore önskvärt med en beredning i Regeringskansliet som möjliggör ett införande i början av nästa år.

Nuvarande rättsläge kring avdragsrätt för sponsring präglas av otydlighet och en alltför snäv tolkning av krav på att direkta motprestationer från sponsringsmottagarens sida ska uppgå till samma värde som företagets ersättning. I synnerhet inom kulturlivet har detta visat sig vara problematiskt eftersom exponeringsmöjligheterna är begränsade.

Mot bakgrund av den restriktiva tillämpningen av rätten för företag att göra avdrag för sponsring är utredningens förslag efterlängtat. En tydligare och mer ändamålsenlig reglering kan antas bidra till att stärka incitamenten för företag att engagera sig i kulturlivet och därigenom skapa bättre förutsättningar för partnerskap mellan kultur och näringsliv.

Samtidigt vill Svensk Scenkonst understryka att den offentliga finansieringen av institutioner och fria professionella verksamheter är en grundläggande förutsättning för att det finns en jämlik tillgång till scenkonst av hög kvalitet i hela landet. Kompletterande finansieringskällor i form av bidrag, donationer eller sponsring från företag och andra privata aktörer är värdefulla komplement men kan inte ersätta det offentligas åtagande för att upprätthålla ett stabilt och utvecklande kulturliv. Även de mer kommersiella delarna av de kulturella och kreativa branscherna är i betydande utsträckning beroende av den offentligt finansierade kulturens infrastruktur och kompetensförsörjning.

Här kan dock noteras att kultursponsringen ligger på en relativt låg nivå i Sverige och att det, utöver skatteincitament, krävs kompetens, resurser och långsiktiga strategier för att åstadkomma en verklig förändring.

Synpunkter på betänkandets innehåll och förslag

6.5 Utredningens slutsatser avseende behov av särskilda bestämmelser

Svensk Scenkonst delar utredningens bedömning att det finns behov av att införa ett avdrag eller annan skattelättnad för utgifter för sponsring i inkomstskattelagen.

Bakgrunden är problemen med att företag inte beviljas avdrag i sponsorsammanhang för kostnader som görs för att stärka varumärket eller anseendet. Detta kan vara särskilt försvårande vid kultursponsring som, på grund av verksamheternas art, ofta har svårt att tillhandahålla direkta motprestationer av tillräckligt högt värde.

7.3 En särskild avdragsregel för sponsring mm

Svensk Scenkonst tillstyrker utredningens förslag att införa en särskild bestämmelse för näringsverksamhet för utgifter för att förbättra eller upprätthålla näringsverksamhetens anseende.

Förslaget bidrar till att tydliggöra de skattemässiga förutsättningarna för sponsring och bättre spegla hur sådana samarbeten fungerar i praktiken. Sponsring syftar ofta till att stärka ett företags varumärke, anseende och samhällsengagemang snarare än att erhålla en direkt motprestation av motsvarande ekonomiskt värde. En tydligare reglering kan därför minska den osäkerhet som i dag råder kring avdragsrätten och därmed underlätta för företag att ingå långsiktiga samarbeten med aktörer inom bland annat kulturområdet.

7.7 Ikraftträdande

Svensk Scenkonst tillstyrker utredningens förslag att den nya bestämmelsen ska träda i kraft den 1 januari nästa år. En sådan tidplan bör väl rymma erforderlig till förberedning.

8. Konsekvenser

Den föreslagna lagändringen kommer, om den genomförs, att möjliggöra fler sponsoringssamarbeten inom kulturområdet. Svensk Scenkonst delar utredningens bedömning att det är svårt att förutse hur stora effekter blir för sponsortagarna.

I sammanhanget bör noteras att andelen privata medel i den del av scenkonsten som har offentlig grundfinansiering är mycket blygsam idag och det finns skäl att anta att det kommer att ta tid och kräva andra insatser för att den ska öka i någon större omfattning. Det kan också vara svårt för mindre verksamheter, i synnerhet inom det fria kulturlivet med sina ytterst begränsade administrativa resurser, att skapa utrymme för arbete med företagsrelationer.

SVENSK SCENKONST

Birgitta Svendén
Ordförande

Mikael Brännvall
VD